

Stavtrup Stationsby og området omkring

set og fortolket af Helle, Lene og Anne

Stemningsbilleder fra et bevaringsværdigt natur- og kulturområde

Baggrund

Inspirationen til denne rapport er udsprunget af diskussionen om placeringen af en ny Multihal i Stavtrup.

Diskussionen peger på en placering af hallen i Stavtrup Stationsby. En multihal som helt klart er et gode for byens børn, unge og ældre borgere, såfremt den placeres med omtanke i respekt for eksisterende natur og kulturhistorie.

Hallens mulige placering peger på marken langs Bispevej eller på området, hvor byens nuværende fodboldbaner ligger. Med i planerne er inkluderet en bæredygtig kunstgræsbane. I byen har Stavtrup Erhvervsråd gjort et kæmpe stykke arbejde for at komme i nærheden af at realisere planerne og byen har bakket godt op om projektet.

Stavtrups udvikling – fra to til en

Stavtrup er en forstad i rivende udvikling. Fra 01.01.2008 - 01.01.2014 voksede byen fra 3.778 indbyggere til 4.816 indbyggere, hvilket er en stigning på 28% på 6 år. I dag har Stavtrup knap 6000 indbyggere.

Stavtrup består af Stavtrup Stationsby og det gamle Stavtrup på bakken til Århus Ådal. Stavtrup har smuk udsigt ud over Århus by og Ådalen.

Stavtrup på bakken og Ådalen

Stavtrup på bakken er det oprindelige Stavtrup med det gamle centrum ved Byvænget og Stavtrup skole, som i dag huser institutionen Børnehøjen og Stavtrup Scenen. Byen blev udbygget fra 1970'erne, og især inden for de sidste 20 år er en række nye boligområder på toppen af bakken skudt op mod vest ud mod Ormslev.

Stavtrup Stationsby ligger i direkte forbindelse med Aarhus Ådal og Brabrand Sø og med kig til Årslev Engsø. Hammelbanen blev anlagt ned mod det flade dalterræn ved Brabrand Sø, og derved opstod de to bydele, som efterhånden er vokset sammen. Stavtrup Stationsby er præget af grønne områder med kulturhistoriske bygninger, gamle fredede træer, store engpartier ned til søen, som er et fredet Natura 2000 område samt et fredet

overdrev, hvor selvsået egeskov efterhånden er vokset op.

Naturen ved Brabrand sø

Området omkring Brabrand søen og Årslev Engsø er kendt for sit rige fugleliv, hvor mange fritidsornitologer og kunstmalere har deres gang. Søen rundt og gennem Stavtrup Stationsby løber Brabrandstien. Brabrandstien er en flittig benyttet transportsåre til og fra Aarhus Midtby, hvor man om foråret og sommeren kører, skøjter, går og løber langs åen under blomstrende frugttræer over broer, forbi kolonihaver og kører og geder med Brabrand Roklub på den ene side af søen og Stavtrup Stationsbys grønne træer på den anden.

Den grønne kile

Stavtrups to bydele er forbundet med hinanden via den grønne kile 'Klokkeskoven', som ud over at blive brugt af skole- og børnehavebørn også er hjemsted for to vandhuller med sjældne salamandere. Stavtrup er på initiativ af ejerne af det smukke gods Constantinsborg blevet knyttet tættere sammen mod vest gennem en nyplantet allé af lindetræer, som yderligere er med til at understrege Stavtrups placering i den grønne Århus Ådal.

Området i billeder

Billedoplægget har vi udarbejdet for at sætte fokus på, hvad der er unikt og bevaringsværdigt i området ved Stavtrup Stationsby.

Bygninger har det med at blive stående i mange år, så omtanken med hensyn til placeringen er vigtig.

Collage af Niels Ole Lund

Stavtrup Stationsby-en grøn del af Aarhus Kommune

En bydel som emmer af historie

Hvad er bevaringsværdig kultur og natur?

Hvad er det for en slags kultur og natur, der findes i området omkring Stationsbyen, som vi ønsker at værne om, og som mange kender og ved, hvad er?

Er det lige så svært at svare på, som når man skal forklare en udlænding, hvad hygge er?

Årstidernes skiften

Vi kan tage skoene på og være en del af naturen og årstiderne uden at skulle tage et andet sted hen.

Gamle træer

Er det de høje fredede træer i området, som er en vigtig del af naturen i nærområdet?

Cykel-og gå-kultur

Brabrandstien er en bæredygtig og smuk måde at transportere sig til og fra centrum på.

Havekultur

I området ser man en stor variation i havekulturen- nyt og gammelt mellem hinanden.

Historie

Bliver vi mindet om byens historie, når vi går forbi bindingsværkshusene?

Constancia

Det gamle **etablissement Constancia** på Mondrupsvej blev opført i 1903 og var et yndet udflugtsmål for Århus borgere, der skulle en tur på landet med Hammelbanen eller hjuldampere fra Brabrand (1906-1915). Constancia kunne beværte op til 200 gæster, og ofte spiste man sin medbragte mad i haven, spillede kegler eller lejede en robåd på Brabrand Sø. Etablissementet lukkede sammen med Hammelbanen og er i dag privat bolig.

Bispegården

Den stråttækte gård, som ligger vest for Bispevej, hørte oprindeligt under Øm Kloster. Gården blev i 1925 købt af Århus Kommune og blev brugt som koloni for udsatte børn, der kunne holde ferie, mens byens asyler var lukkede. I 1930'erne kom dagligt op mod 300 børn med særtog fra Århus ud for at få frisk luft og mad fra Bispegårdens landbrug.

Asylet blev lukket, da banen lukkede i 1956 og blev derefter brugt til forsorgsanstalt. I dag er gården udlejet til privat bolig. Bygningen mod øst er en gammel epidemibarak. Denne blev brugt under den Spanske Syge i 1918-1919 og hørte til Århus Kommunehospital, men blev flyttet til Bispegården i 1922. I dag er Barakken udlejet til en gruppe aktive kunstnere.

Den gamle stationsbygning

Bygningen er i dag en spejderhytte og bruges også af daginstitutionerne.

Udeliv

Bålhytten ved Spejderhuset

Bålpladsen bag Spejderhuset

Bispevej

De gamle huse på Bispevej blev opført i forbindelse med etableringen af Hammelbanen.

Dengang boede man på landet, hvis man bosatte sig i Stationsbyen.

I Stavtrup Stationsby ligger desuden et plejehjem, et hospice, et beskyttet bofællesskab, en børnehave, en fritidsklub og ikke mindst Århus Friskole. Stationsbyen er sammenbygget med en række bofællesskaber, som alle har fællesskab og bæredygtighed som vigtige værdier.

Moderne landsbykultur

Hver weekend traver familien Stavtrup på gåben ned ad Mondrupsvej og Bispevejs smalle veje mod Brabrandstien.
En oplevelse, som foregår i roligt tempo, da biltrafikken er begrænset.

Leg

Plads til leg i grus og på vej.

Brabrandstien som bevidst bykultur

Stien benyttes til mange formål med behørig respekt for hinandens interesser.

Constantinsborg

Binder lokalområderne sammen med alléer af lind.

Gamle allée

her Mondrupsvej

Leg i skoven

Børnelegeplads ved indgangen til Brabrandstien ved Bispevej

Moderne landsbyliv

Hønsegård på Bispevej

Fællesskab på de smalle private veje

Recreation, stilhed og pause.

Området hører under Natura 2000 fredningen

En af de mange lokale stier og bænke ved søen.

Natura 2000

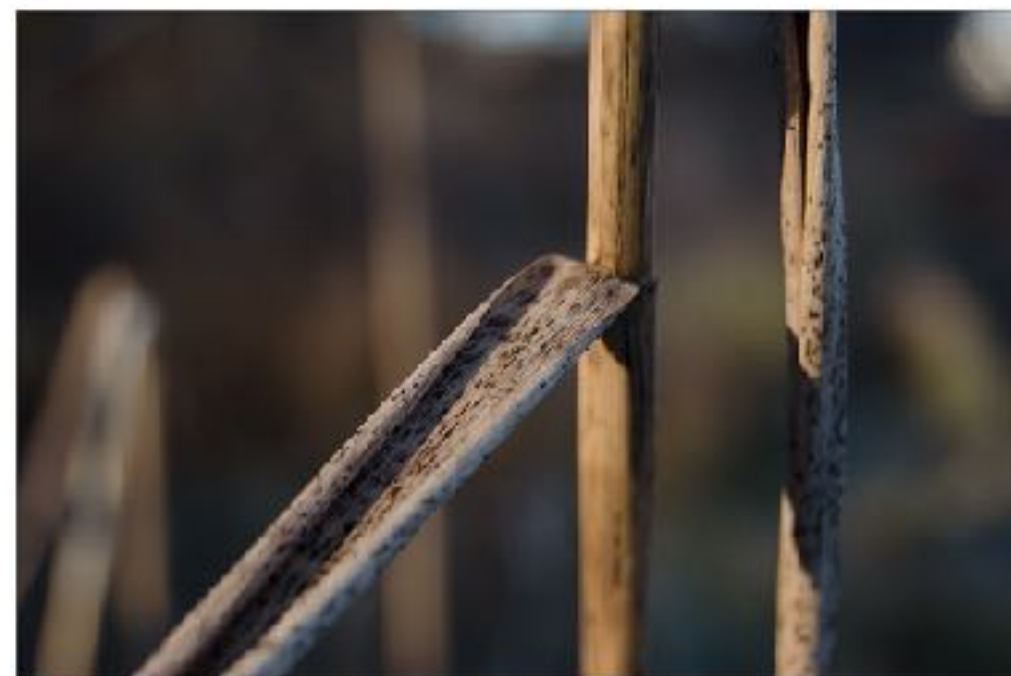
Nænsom naturpleje

Natura 2000

området ved søen tæt på Stationsbyen

Den selvsåede egeskov

Kommunen slår græsset én gang årligt af hensyn til dyrelivets cyklus.

Det grønne perspektiv

Fugletårnet ved Stavtrup Stationsby

Den tidligere Hammelbane

Stavtrup Bypark - Idébank

Stavtrup Bypark- Idébank

Idébank til mulig bypark

Området nær hospice og plejehjemmet mangler et sted at gå hen i den umiddelbare nærhed. Et udendørssted med liv.

Foto fra plads i Barcelona

Ældre og børn har glæde af at være sammen